

Περὶ συνοικισμοῦ ἐν Πεταλιδίῳ καὶ περὶ
συστάσεως γεωργικοῦ σχολείου ἐν αὐτῷ.

Δημοσιεύοντες παρὰ πόδας τὸ πρακτικὸν τῆς κοινότητος Πεταλιδίου δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ εἴπωμεν πολλὰ πρὸς διέγερσιν τοῦ ζήλου τῆς ἐπιτροπῆς, ἵνα ἔξελέξαντο οἱ κάτοικοι Πεταλιδίου, ἵνα ἐργασθῆ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας των. Ἀπαντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης κατέλονται ὑπὸ ζήλου καὶ πατριωτισμοῦ ίκανοῦ, ὥστε οὐδὲν θ' ἀμελήσωσιν, ἵνα δικαιώσωσι τὰς προσδοκίας τῶν ἐντολέων των. Περιττὴ ἐπίσης καθίσταται πᾶσα σύστασις πρὸς τε τὴν ἐλληνικὴν κοινωνίαν καὶ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοιαῦτα ἔργα, διότι ὁ εἰς κατάλληλον μέρος συνοικισμὸς καὶ τὸ πρακτικὸν γεωργικὸν σχολεῖον εἶναι τὰ καταλληλότατα μέσα πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων ἐξ ἑνὸς καὶ δι' αὐτῶν σύμπαντος τοῦ Κράτους. Ή δὲ ἐπισκευὴ τῆς προκυμαίας καὶ ἡ ἐκκάθαρσις τοῦ λιμένος εἶναι συντελεστικώτατα, ἵνα ἐλκύωσιν εἰς τὰ μέρη ἔκεινα τὸ ἐμπόριον. Άξιοι λοιπὸν μεγάλης εὐγνωμοσύνης ἔσονται ὅσοι συντελέσωσιν εἰς τοῦτο τὸ κατὰ δύναμιν. Πολὺς δὲ ἔπαινος ὄφελεται καὶ εἰς τὸν συνταγματάρχην Κύριον Πιεράλον διέδει κατέβαλε καὶ καταβάλλει προσπαθείας πρὸς τὴν εὐημερίαν τῶν συμπατριωτῶν του καὶ πρὸς προαγωγὴν τοῦ συνοικισμοῦ. Τὸ δὲ πρακτικὸν τῶν κατοίκων Πεταλιδίου ἔχει οὕτω.

Ἐν Πεταλιδίῳ, σήμερον τὴν 28 Ιουνίου 1864 ἔτους, οἱ αὐτόθι ὑπογεγραμμένοι κάτοικοι τοῦ Δακωνικοῦ τούτου συνοικισμοῦ πρόσρετοι, καὶ λοιποί, συσκεφθέντες ἐπὶ τῆς παρούσης καὶ μελλούσης καταστάσεως τοῦ συνοικισμοῦ, καὶ θεωροῦντες ὅτι μὲ δόλους τοὺς ὅποιους κατεβάλλομεν καὶ καταβάλλομεν κόπους καὶ προσπαθείας, ἐν διαστήματι τριακονταετίας, εἰς τὸν ἔρημον τοῦτον τόπον, καὶ μὲ δόλην τὸν καλλιέργειαν καὶ πρόσδον τῆς δενδροφυτείας, πρὸς ὡφέλειάν τινα ἡμῶν τε καὶ τοῦ δημοσίου, μεθ' ὅλης τῆς ὥραιότητος, καὶ ύγιεινῆς ταύτης θέσεως, πλουτούσιης ὑδάτων, ἐκ τριῶν πρὸς τὰ πέριξ ρεόντων ποταμῶν, πρὸς πότισιν τῶν ἀγρῶν τε καὶ δένδρων μας καὶ ἐξ ἄλλων μικροτέρων ρυάκων, ἐντὸς καὶ ἐγγύτατα τῆς κωμοπόλεως μας· καὶ μ' ὅλα ταῦτα, δὲν ἀνταπεκρίθη ἡ ὡφέλεια μὲ τὰς ὅποιας ἔχομεν ἐλπίδας, διά τε τὴν γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν

ναυτιλίαν· διότι ή μὲν πρόδος τῆς γεωργίας, δὲν ἔφθασεν εἰς τὸν προσδοκόμενον σκοπόν μας, δι' ἐλλειψὶν τῶν νέων γεωργεῖκῶν ἑργάλειων, καὶ τῶν γνώσεων ζωοκομίας· ὥσταύτως τοῦ τε ἐμπορίου, καὶ τῆς ναυτιλίας, προερχομένου τούτου ὡς ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως, τῆς τε φυσικῆς καὶ τῆς χειροποιημένης ἀρχαίας προκυμαίας, τῆς ὑπαρχούσης πρὸς γιλιάδων ἐτῶν, ἐντὸς τοῦ λιμένος τούτου, κειμένου εἰς τὸ οὔσιωδέστερον μέρος τοῦ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ἡ ἀσφάλεια τοῦ ὅποιου ἐπιτρέπει ἐν καιρῷ χειμῶνος νὰ ἐλλιμενίζονται ἐπιτόπια καὶ ἄλλων ἔθνων πλοῖα. Τούτου ἔνεκεν ἔξελέγθη ἄλλοτε ὁ τόπος οὗτος πρὸς ἀπόβασιν τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, τοῦ ὅποιου ἀνάμυνσις ὑπάρχει ὁ προσδιορισθεὶς κατάλληλος τόπος, ἐντὸς τοῦ καγονικοῦ σχεδίου τῆς κωμοπόλεως μας ταύτης τοῦ ἀναγερθησομένου Μαυσωλείου, καὶ χρηζούσης ἐπισκευῆς τῶν ἐφθαρμένων μερῶν, πρὸς τελείαν αἰστάλειαν τοῦ λιμένος, ἵς τὸ μὲν μῆκος εἴναι διακοσίων περίπου μέτρων, τὸ δὲ πλάτος δώδεκα, διὰ διπάνης εἴκοσι περίπου χιλιάδων δραχμῶν, μετὰ τῆς ἐκκαθάρσεως διὰ Βορβοροφάγου, τοῦ ὡραίου τούτου λιμένος.

Διὰ ταῦτα, ἀπεφασίσαμεν θεωροῦντες ἀναγκαῖον, νὰ συστήσωμεν ἐπταμελῆ ἐπιτροπὴν, ἵς τὰ μέλη θερμῶς παρακαλοῦμεν διὰ τῆς παρούσης μας, νὰ δεχθῶσι τὸ έδαφος τοῦτο χάριν τοῦ καλοῦ, καὶ πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἀποικίας, τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιεπίσκοπον Μεσσηνίας, καὶ Ἐπίσκοπον Οἰτύλου Προκόπιον, καὶ τοὺς εὐγενεστάτους Κυρίους Ι. Λάτρην, Σπυρ. Α. Μεταξᾶ, Νικ. Α. Μαυροκορδάτον, Ἀγαστ. Μανάκην, καὶ Ἐμμ. Μηταράκην, ὅπως διὰ τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς καὶ δημοσίας θέσεως των, καὶ τῶν σχέσεων των, εὐαρεστούμενοι ἐνεργῶσιν, ὅ,τι ἐγκρίνωσιν, πρὸς τε τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, καὶ τὴν κυβέρνησίν του ἀποτεινόμενοι, καὶ πρὸς πᾶν ἄλλο πρόσωπον, ἢ ἐταιρίαν, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τε καὶ ἐξωτερικῷ τῆς Ἐλλάδος, πρὸς εὔρεσιν τοῦ ἐντελοῦς μέσου τῆς προαγωγῆς τοῦ συνοικισμοῦ, ἢ τῶν μάλισταν τῆς νέας ταύτης πόλεως, ἥγουν τὰ ἔντις.

Α'. Τοῦ νὰ προσέλθωσιν εἰ δύνατὸν χίλιαι οίκογένειαι εἰς τὴν νέαν ταύτην πόλιν, ἀπὸ Λακωνίας, ἢ ἄλλων ἐπαρχιῶν.

Β'.) Τὴν ἐπισκευὴν τῆς μεγάλης προκυμαίας, καὶ ἐκκαθάρσιν τοῦ λιμένος τούτου, ὅπερ ὠφελεῖ μεγάλως, ὅχι μόνον τὴν ἐγχώριον ναυτιλίαν μας, ἀλλὰ καὶ τὰ προερχόμενα πλοῖα ζένων ἔθνων εἰς τὸν κόλπον τῆς Μεσσηνίας, γύρωθεν τοῦ ὅποιου διαβαίνει ὅλη ἡ ναυτιλία πρὸς τὸ Αἴγαον πέλαγος.

Γ'.) Τὴν σύστασιν γεωργικοῦ σχολείου ἀπλουστάτου, καὶ

όλιγοδαπάνου, ἐκ προσωπικοῦ ὀλιγαρίθμου, δηλ. ἐνδεῖς διδασκάλου πρακτικοῦ, δύο ἢ τριῶν ἔργατῶν, ἔργαζομένων ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ τοῦ σχολείου, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γειτονίας τε καὶ κτηνοτροφίας, εἰ δυνατὸν καὶ τῆς πτηνοτροφίας. Όθεν τούτου ἔνεκεν, παρακαλοῦμεν τὸν Συνταγματάρχην Κύριον Ν. Πιεράκου νὰ παραχωρήσῃ μίαν ἀνάλογον περιφέρειαν γῆς, ἐκ τῶν ἐνταῦθα κτημάτων του, καλλιεργημένην, ποτιστικὴν, ἐκ τῶν γειτνιαζόντων τῆς κωμοπόλεως ταύτης ἴδιοκτήτων του, καὶ εἰς τὰν ὅποιον νὰ κοινοποιηθῇ ἀντίγραφον τῆς παρούσης μας, διὰ τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῆς ἀποικίας, καὶ τοὺς κόπους· καὶ προσπαθείας ἀ κατέβαλλε, καὶ καταβάλλει πρὸς ὑποστήρεξιν ταύτης, ὥστας συνενοεῖται μετὰ τῶν ἄνω διαλειφθέντων ἀξιοτίμων μελῶν, διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν.

Ἐπειδὴ ἐνδέχεται τινὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς νὰ μὴ συμπράττωσι, ὡς ἀπόντα, ἢ κωλυόμενα ἀπὸ ἴδιαιτέρας ἐνασχολήσεις, ἢ ἄλλας αἰτίας, δύνανται νὰ συνέρχωνται, καὶ νὰ ἀποφασίωσι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνοικισμοῦ, μόνον τὰ παρόντα μέλη, τὰ εὐρισκόμενα εἰς Ἀθήνας.

Ἡ ρηθεῖσα ἐπιτροπὴ δύναται νὰ διορίζῃ καὶ εἰς ἄλλους τόπους μέλη, συμπράττοντα μετ' αὐτῆς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀποστέλλοντα εἰς αὐτὰ τὸ ἀντίγραφον τῆς παρούσης μας.

Ἀντίγραφα δὲ ἐπικυρωμένα, παρὰ τῆς διὰ Β. Διατάγματος συσταθείσης ἔκτοτε ἐπιτροπῆς τοῦ συνοικισμοῦ, θέλει σταλῆ ἐκ τῆς παρούσης μας εἰς ἔκαστον τῶν εἰρημένων ἀξιοτίμων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ πρωτότυπον νὰ μένῃ εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς.

Οἱ Πρόκριτοι

Ιωακείμ Ν. Τρυπάκης ιερεὺς, Δ. Μαρκόπουλος διδάκτωρ τῆς ιατρικῆς, Μαρκόπουλος φοιτητής, Β. Π. Δουρμογιάννης δημοδιδάσκαλος, Κ. Ρόδιτης, Γ. Θ. Δημητρακαράκος, Γ. Δ. Μιχαλαράκος, Άναστ. Π. Γουρνᾶς, Π. Θ. Μπουκουβουλάκος, Α. Ι. Καστάνης, Κ. Π. Καστάνης, Ν. Πλαναγιωτούνης, Ίω. Μαριόλας, Γ. Δαμιονάκος, Πέτρος Ιατρόπουλος, διὰ τὸν ἀγράμματον Ἀριστείδη Γ. Δαμῆλον, Ν. Πλαναγιωτούνης, Ήλίας Γ. Δαμῆλος, Δ. Ίω. Σάσσαρης, Δ. Π. Κουσουλάκος, Δ. Άρ. Μοιρέας, Δ. Μαρτάκος.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν, ἐν Πεταλιδίῳ τὴν 30 Ιονίου 1864.

Τὸ ἐπιζοῦν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ συνοικισμοῦ

Δ. Πιεράκος.